

עין משפט
גַּר מִצֹּחַה

כה:

רביע דָּרְקָה וּמַחְצָה לָּגֶסֶה. וְאֶע"פ שפֿי כְּקוֹנֶטֶרֶס מִשּׁוּם דִּהּוּ מִמּוֹן הַמוּטָל בְּסֶפֶק שֶׁמָּא יִתְיַרְנוּ חֹסֶס עַל י מוֹס וְשִׁמְאָ לֹא יִתְיַרְנוּ לֹאֹ מִשּׁוּם דְּמִיתִי כְּסוּמִכּוּס יִאֲוֶה אֲלֵא תִקְנֶה חֲכָמִים בְּעֵלְמָא הוּא וְאֶע"ג דְּלִיאִירי כֻּכַּל מוֹס אֲפִילוּ יִדּוּעַ שִׁיתְרִנוּ מוֹמַחַה עַל ידּוּ מ"מ חֲשִׁיב

לִיה סֶפֶק קָמַת דְּשִׁמְאָ לֹא מוֹזִיקָ לִיה מוֹמַחַה וְגַם לֹא פִלִּיג צִין מוֹס יֵא וְאִי הוּא מִיירִי הֵךְ צִרִימָא צְדוֹקִין שְׂבָעִין דּוֹקָא הוּא נִיחָא טַפִּי דִּה"ג קִימָא לֵן כְּרִי יִהוּדֵה כְּדִפְרִישִׁית וְלִדְיֵיה אִינוּ נִקְצַר אֲלֵא צְדוֹקִין שְׂבָעִין וְעוֹד יֵא לִפְרָשׁ דִּהִינּוּ טַעמָא דְּמִשְׁלַם מַחֲזָה שְׁשִׁיעֵרו חֲכָמִים דְּלִינוּ שׁוּה יוֹתֵר כ"ז שְׁעוֹמֵד בְּסֶפֶק שְׁעֻדִין לֹא הוֹתֵר וּבִתְרוּמֵה נִמִּי אֲשַׁכְחֵן שְׁאִינוּ שׁוּה אֲלֵא כַּמַּחֲזָה שֶׁל חוּלִין כְּדִאֲמַרְיֵן בְּפִרְק אָף עַל פֿי (כַּמּוּצוֹת דף נח.) כֹּל מִקּוּס הַשְׁחֹכֵר מִרְמוּה נִתָּן לֶה כִּפְלִיס בְּחוּלִין וּמִיָּהוּ לֹא דִמֵּי מַמַּשׁ לַתְרוּמֵה דְּאֶסְרוּה לְזוּרִים וְאֶסְרוּה בְּטוּמַאָה אֲבָל כְּכּוֹר יִגַּט מוֹמִין שְׂרִי לְגַמְרִי כִּצְנִי וּכְאִלִּ:

משום גִּזְרֵת מַגְדְּרִי בַּהֲמָה דִּקְה. פִּירוּשׁ שֶׁהַחֲמִירו עֲלֵיהֶם חֲכָמִים שָׁלֹא לִגְדֹלָם כִּי אִם בְּחוּרֵשֶׁן חוץ לַיִּישׁוּב וְיֵשׁ בָּה טוֹרֵחַ גָּדוֹל וְאִינוּ שׁוּה אֲלֵא רִבְעִי דִּהִינּוּ מַחֲזָה פְּחוּת מִן הַגֶּסֶה וְגַם בְּקוֹנֶטֶרֶס פִּירָשׁ כֵּן מִפְּנֵי טוֹרֵחַ יִיז גִּזְרוּ לֶה אֲבָל לֹא דִקְדַּק לַיִּשְׁבַּשׁ לַשּׁוֹן גִּזְרֵה: דָּן אֵת הָרִין ב'ו'. כַּפ"ק דְּסִנְהֶדְרִין (דף ו.) פִּרְיָךְ מִינֵיה לִי אֲצִבּוּ שְׁאֲמֵר שְׂנִים שְׂדֵנו אִין דִּינִיָּהן דִּין וּמִימֵה מִנָּא לִיה דְּמִיירִי צִיחִיד אִי מִשּׁוּם דִּקְתָּנִי דָן אֵת הָרִין לַשּׁוֹן יִחִיד הֵא צִרִישׁ אֲלוֹ טְרִיפּוֹת (חוּלִין דף מד): כִּתְנִי דָן אֵת הָרִין וְלֵא מִיירִי צִיחִיד כְּדִקְתָּנִי וְכוּלָן רִשְׁאִין לִיקָח וְיֵשׁ לוֹמֵר דִּהֶסֶם קִתְנִי דּוּמִיא דְּעֵדִים אֲבָל מִתְנִי דִּהֶכָא מִיירִי כּוֹלֵה צִיחִיד דִּקְתָּנִי סִיפָא וְאִם הִיֵּה מוֹמַחַה לְצִית דִּין כ'וּ וּמַעֲשֵׂה כ'ר טִרְפוֹן כ'וּ וְרִישָׁא נִמִּי מִי שְׁאִינוּ מוֹמַחַה וְרֹאֵה אֵת הַכּוֹכֹר^[א]:

לימא בְּנִי סַתְמָא כְּרִבִּי מֵאִיר תָּנָא וְהָאֵל מִימֵה דְלֹא דִיִּיק יִיז הֶכָא מִרִישָׁא דְמִי שְׁאִינוּ מוֹמַחַה וְרֹאֵה אֵת הַכּוֹכֹר וְנִשְׁחַט עַל פִּיו הִרִי זֶה יִקְצַר וְיִשְׁלַם מִצִּיתוּ דִּהִיא^[א] מֶה נִפְשֵׁךְ כְּרִיבִי מֵאִיר אִמִּיא דְלֹאִין דִּינָא דְגִרְמִי לֹא מִתּוֹקְמָא בְּנִשָּׂא וְנִתָּן צִיד דִּהָא נִשְׁחַט עַל פִּיו קִתְנִי וּבִהַגּוּל קִמָּא (צ"ק דף ק.) לֹא מִשְׁנֵה תֶּסֶם מִשְׁנֵה דִּלְאִין ר"מ דִּינָא דְגִרְמִי אֲלֵא מִצְרִייתָא דְמַחֲמִית הַכֶּרֶס וְהוּא לִיה לֵאמֹרִי מִתָּךְ וּבִהַגּוּל בְּתֵרָא (שֵׁס דף קז:.) בְּצִי הֵהוּא דְלֶאֱחִוִי אֲחִוִי דְסָצַר לְמִיחִיצִיָּה מִמַּתְנִיתֵין דָּן אֵת הָרִין וְקִדְחִי אֲמִאי לֹא חִיצִיָּה מִתָּךְ: תרי

יהגוטל שְׂכַר לַהֲיִית רואה אֵת הַבְּכוֹרוֹת אִין שׁוּחַטִין עַל פִּיו אֲא"כ הִיָּה מוֹמַחַה כִּאִילָא

עד כמה פרק רביעי בכורות

מסני' נמי דיקא. דְּבִמּוּמִין שְׂבָעוּך פִּלִּיג אֲבָל צְדוֹקִין לֹא פִלִּיג: **הואיל ונשחט שלא על פי מומחה.** דְּלֹא מִשְׁכַּח צִיָּה ר' מֵאִיר שׁוּם רִיעוּתָא אֲלֵא קִנְסוּ דִּשְׁחַטוּ שָׁלֹא עַל פִּי מוֹמַחַה וְאִי צְדוֹקִין שְׂבָעִין הוּא לִיָּה לְמַתְנִי ר' מֵאִיר אֲוֹסֵר הוּאִיל וּמַשְׁתַּיִן אֲלֵא וְדִאי לִיכָא רִיעוּתָא דְּבִמּוּמִי

הַגּוֹף פִּלִּיג וְקִנְסָא קִינִס גִּזְרֵה מִשּׁוּם דּוֹקִין: דְּנוּלוּ מִשְׁסַּנּוּ. כֹּל דּוֹקִין שְׂבָעִין מַשְׁתַּיִן אִו דְּלֵמָא צְדוֹקִין גּוֹפִיִיָּהוּ אִיכָא דְּמַשְׁתַּי וְאִיכָא דְלֹא מַשְׁתַּי וּמִיָּהוּ ו(א) לְמוּמִין שְׂבָעוּך גִּזְרִין אֲטוּ הֵךְ דּוֹקִין מַשְׁתַּיִן: **למאי נפקא מינה.** הֵא אֲפִילוּ אִיכָא דְלֹא מַשְׁתַּי הוּאִילוּ וְלֹא קִיס לָן הִי מִשְׁתַּי וְהִי לֹא מִשְׁתַּי כּוֹלוּ אִסְרִי אִם נִשְׁחַטוּ בָּלֵא מוֹמַחַה: **לאחזושי ספדי.** אִם שְׁחַטוּ בָּלֵא מוֹמַחַה וְהִשְׁתָּא חִזִּינָא לִיָּה קְצוּע וְקִימִי סִהֲדִי יֵא דְלֹא נִשְׁתַּנֵּה וְנִמְרָאָה זֶה הִיָּה לוּ מַחֲיִים: **שְׁקִרִי וְנִנְסוּ.** וְאֲסוּר לְדַצְרִי הֵכָל: **סמנינו עניייהו.** וְשִׁרִי לִר' יִהוּדֵה דְלֹא קִינִס: **ססמא כ'ר מאיר.** דְּלֵאמֵר לְעִיל [צ"ח] אַחַד זֶה וְאֶחָד זֶה אֲסוּר דִּקְתָּנִי יִקְצַר וְאֶע"ג דִּהִשְׁתָּא מִימַחֲזִי קְצוּע: **דלמא צדוקין שצטין.** אֲמַר יִקְצַר דְּלַצְרִי הֵכָל מַשְׁתַּיִן: **כשואו משלם.** לִכְהֵן נִתָּן רִבְעִי דְמִיו מִשּׁוּם כְּכּוֹר צִהֵמָה דֶּקָה וְלַצְכּוֹר צִהֵמָה גֶּסֶה חֲזִי דְמִיו. מִשּׁוּם הִי מִשְׁלַם מַחֲזָה דְּמִמּוֹן הַמוּטָל בְּסֶפֶק הוּא דְּאִיכָא לְמִימַר אֲפִסְקִיָּה כּוֹלִיָּה דִּאי לֹא הוּא שְׂרִי לִיָּה יֵא הִי כִי הוּא מִיִּיתִי לִיָּה קִמִּי מוֹמַחַה גִּמּוֹר וְשִׁרִי לִיָּה וְהוּא אֲכִיל לִיָּה וְהִשְׁתָּא צִנְעִי קְצוּרָה וְאִיכָא לְמִימַר דְלֹאֹ מִיַּד אֲפִסְקִיָּה דְלֵמָא לֹא הוּא מוֹמָא וּמוֹמַחַה גִּמּוֹר אֵל הוּא שְׂרִי לִיָּה וְשִׁמָּא לֹא הוּא נִפְלִי צִיָּה לְעוֹלָם מוֹס קְצוּעַ עַד שִׁימוּת: **מ"ע.** רִבְעִי דִּקְדָּה וּמַחֲזָה לְגֶסֶה: **גסס הפסידה מרובה.** לְפִיכָךְ תְּשַׁלּוּמִין מִרוּצִין: **לפוס פסידא** לִישַׁלֵּם. לֹזֶה חֲזִי דְמִיו הַמְרוּצִין וְלֹזֶה חֲזִי דְמִיו הַמַּעֲטוּין: **משום גזירס מגדלי צהמה דקה נגעו צב.** מִשּׁוּם טוֹרֵחַ מַגְדְּלִי צִהֵמָה דֶּקָה שִׁישׁ בָּה טוֹרֵחַ גָּדוֹל לְגִדְלָה וְזֶה שְׁהִיֵּר הַכּוֹכֹר הַצִּילִי לִכְהֵן מִטּוֹרֵחַ גָּדוֹל דְּשִׁמָּא אִם הִרְאָהוּ לֹאחֵר לֹא הִיָּה מַתְמִירו לֹו וְהִיָּה לוּ עוֹד טִיפּוֹל מִרְבוּשֵׁה עַד שִׁיפּוֹל צוּ מוֹס לִהִי נִנְעוּ צוּ דְלֹא מִשְׁלַם אֲלֵא רִבְעִי. לִי"א מִפְּנֵי גִזְרֵת מַגְדְּלִי צִהֵמָה דֶּקָה שְׂעוּצִין עַל דְּצִרִי חֲכָמִים כְּדַתָּן (צ"ק דף עט:.) אִין מַגְדְּלִי צִהֵמָה דֶּקָה צֵא"י קִנְסוּהוּ חֲכָמִים דְלֹא לִישַׁקָל אֲלֵא רִיבִצְעָא. וְלֹא יֵא מִפִּי הַמּוֹרֵה: **בתננ' ואס סיס מומחה לצ"ד פטור.** דְלֹא מַנִּי מִימַר לִיָּה אֲמִאי דִיִּית לִיָּה הוּאִיל וְלֹא בְּקִי צִדִּינִי: **גב' ר"מ דאין דינא** דְּגִרְמִי. צ"ק בְּפִרְק הַגּוּזֵל עֵסִים (דף ק.) מַחֲמִית^[א] הַכֶּרֶס שֶׁנִּפְרָצָה אֲוִמֵר לוּ גִדּוֹר תִּנְיָאֲשׁ הַיִּמְנֵה וְלֹא גִדְרָה הִרִי זֶה קִידָשׁ וְחִיצִי בְּאַחֲרִיּוֹתוֹ. יֵא גִרְמִי דָּגֵרֵס לֹאֲסוּר תְּצוּאָתוֹ שֶׁל חֲצִירו:

בְּשִׁלְמָא חִיצִי אֵת הַזֹּכָאִי מִשְׁכַּתָּה נִשָּׂא וְנִתָּן צִיד. שְׁנַטֵּל הוּא הַמַּעוֹת מִמֶּנּוּ צִידוּ וּפִרְעוּ לְצַעַל דִּין: **אֲלֹא זִיקָה אִם חֲחִיב הִיָּה דמי.** בְּעַל כִּרְחָךְ לֹא מִשְׁכַּתָּה לֶה דְּעִצִּיד מִיַּד אֲלֵא פְטוֹר אֲתָה קֹאמֵר לִיָּה: **ססיס** לוּ מַשְׁנוֹן. לְמַלּוֹה זֶה פִּטְר אֵת הַלוֹה וְנִטְל אֵת הַמַּשְׁכּוֹן מִיַּד הַמְלוּה וְהַחֲצִירו לָלוּה: **דאנע צבו שרץ.** הִבְיָאו טִהֲרוֹת לִפְנֵיו לִישַׁאֵל עֲלֵיהֶן וְאֲמַר טַמְאָת הֵן וְנִטְל שֶׁרָץ אֶחָד יֵיז וְנִנְעַ בָּהֵן כְּדִי שָׁלֹא יִהְיֶה עוֹד סֶפֶק בָּהֵן לִסּוֹךְ אֲמַר חֹסֶס מוֹמַחַה טַמְאָת הֵן וְטִימַמְאֹ אֵת הַשָּׂאֵר שֶׁנִּתְעַרְצוּ בָּהֵן: **בתננ' האס שלה.** רַחַם שָׁלָה: **והאכילה ר"ט לנצינס.** שְׁשִׁאלוּ בְּמַלְכוּת אַחֲרֵת כְּדִי שִׁיָּהוּ לְרִיבִין לָהֶם וְחוּתִינִן הָאֵס שָׁלָה וְאִינֵה מַתָּה הֵילֵכֵךְ לֹאֹ טְרִיפֵה הִיא: **לגסס חמורך טרפוון.** הַפְסַדָּת חֲמּוֹר יֵיז שֶׁתְּשַׁלְּמוּ לְצַעַל הַפֶּרֶה: **גב' וסיפוק ליה.** דִּאי נִמִּי לֹאֹ מוֹמַחַה הוּא פְטוֹר דְּטוּעָה צִדְצַר מִשְׁנֵה הוּא דַתָּן בְּצִאלוּ טְרִיפּוֹת (חוּלִין דף נד.) נִיטְלָה הָאֵס כְּשִׁירֵה וְטַעָה צִדְצַר מִשְׁנֵה חוּזֵר צִדְצִירוּ כְּסִנְהֶדְרִין (דף נג.) וְכִיּוֹן דִּאי קִימָאָ פֶּרֶה הוּא מַנִּי לְמִיַּהֲדֵר צִיָּה וְלַמַּשְׁרִיָּה אִישְׁתַּכַּח דִּמֵּה שְׁאֲמֵר לֹאֹ כְלוּס הוּא יֵיז זֶה וְזֶה שֶׁהִאֲכִילָה לְכַלִּיִּם אִיָּהוּ הוּא דֹאֲפִסִּיד אֲנַפְשִׁיָּה: **אי נמי צשיקול הדעס טעיס.** דְּאֲפִילוּ הוּא קִימָאָ לֹא מַנִּי לְמִיַּהֲדֵר צִיָּה וְלַמַּשְׁרִיָּה וְאִישְׁתַּכַּח דְּאִסְרוּ אִסְרוּר וְאִתָּה הַפְסַדְתּוּ אֲפִילוּ הִי פְטוֹר אֲתָה מִלְּשַׁלֵּם דְּמוּמַחַה אֲתָה. שְׁיָקוֹל הַדַּעַת מִפְרָשׁ בְּפִרְק קַמָּא דְּסִנְהֶדְרִין (דף ו.) כְּגוֹן תְּרִי תַנָּאי אִו תְּרִי אֲמוּרָאִי דִּפְלִיגִי וְלֹא אִיתַמַּר הֵילִכְתָּא לֹא כִמַּר וְלֹא כִמַּר וְסוּגִיָּא דְּעֵלְמָא כְּכַד מִיַּיִיָּהוּ וְאִזִּיל הֵאִי וְעַצֵּד כֹּאִידֵךְ מֶה שְׁעָשֵׂה עֲשׂוֹי וּמִשְׁלַם מִצִּיתוֹ: **בתננ' אין שוחטין.** דְּלֵמָא מִשּׁוּם אֲגֵרָא קִשְׂרִי לִיָּה: **אֲלֵא אִם כֵּן הִיָּה מוֹמַחַה**

בְּשִׁלְמָא חִיצִי אֵת הַזֹּכָאִי מִשְׁכַּתָּה נִשָּׂא וְנִתָּן צִיד. שְׁנַטֵּל הוּא הַמַּעוֹת מִמֶּנּוּ צִידוּ וּפִרְעוּ לְצַעַל דִּין: **אֲלֹא זִיקָה אִם חֲחִיב הִיָּה דמי.** בְּעַל כִּרְחָךְ לֹא מִשְׁכַּתָּה לֶה דְּעִצִּיד מִיַּד אֲלֵא פְטוֹר אֲתָה קֹאמֵר לִיָּה: **ססיס** לוּ מַשְׁנוֹן. לְמַלּוֹה זֶה פִּטְר אֵת הַלוֹה וְנִטְל אֵת הַמַּשְׁכּוֹן מִיַּד הַמְלוּה וְהַחֲצִירו לָלוּה: **דאנע צבו שרץ.** הִבְיָאו טִהֲרוֹת לִפְנֵיו לִישַׁאֵל עֲלֵיהֶן וְאֲמַר טַמְאָרוֹת הֵן וְנִטְל שֶׁרָץ אֶחָד יֵיז וְנִנְעַ בָּהֵן כְּדִי שָׁלֹא יִהְיֶה עוֹד סֶפֶק בָּהֵן לִסּוֹךְ אֲמַר חֹסֶס מוֹמַחַה טַמְאָת הֵן וְטִימַמְאֹ אֵת הַשָּׂאֵר שֶׁנִּתְעַרְצוּ בָּהֵן: **בתננ' האס שלה.** רַחַם שָׁלָה: **והאכילה ר"ט לנצינס.** שְׁשִׁאלוּ בְּמַלְכוּת אַחֲרֵת כְּדִי שִׁיָּהוּ לְרִיבִין לָהֶם וְחוּתִינִן הָאֵס שָׁלָה וְאִינֵה מַתָּה הֵילֵכֵךְ לֹאֹ טְרִיפֵה הִיא: **לגסס חמורך טרפוון.** הַפְסַדָּת חֲמּוֹר יֵיז שֶׁתְּשַׁלְּמוּ לְצַעַל הַפֶּרֶה: **גב' וסיפוק ליה.** דִּאי נִמִּי לֹאֹ מוֹמַחַה הוּא פְטוֹר דְּטוּעָה צִדְצַר מִשְׁנֵה הוּא דַתָּן בְּצִאלוּ טְרִיפּוֹת (חוּלִין דף נד.) נִיטְלָה הָאֵס כְּשִׁירֵה וְטַעָה צִדְצַר מִשְׁנֵה חוּזֵר צִדְצִירוּ כְּסִנְהֶדְרִין (דף נג.) וְכִיּוֹן דִּאי קִימָאָ פֶּרֶה הוּא מַנִּי לְמִיַּהֲדֵר צִיָּה וְלַמַּשְׁרִיָּה אִישְׁתַּכַּח דִּמֵּה שְׁאֲמֵר לֹאֹ כְלוּס הוּא יֵיז זֶה וְזֶה שֶׁהִאֲכִילָה לְכַלִּיִּם אִיָּהוּ הוּא דֹאֲפִסִּיד אֲנַפְשִׁיָּה: **אי נמי צשיקול הדעס טעיס.** דְּאֲפִילוּ הוּא קִימָאָ לֹא מַנִּי לְמִיַּהֲדֵר צִיָּה וְלַמַּשְׁרִיָּה וְאִישְׁתַּכַּח דְּאִסְרוּר אִסְרוּר וְאִתָּה הַפְסַדְתּוּ אֲפִילוּ הִי פְטוֹר אֲתָה מִלְּשַׁלֵּם דְּמוּמַחַה אֲתָה. שְׁיָקוֹל הַדַּעַת מִפְרָשׁ בְּפִרְק קַמָּא דְּסִנְהֶדְרִין (דף ו.) כְּגוֹן תְּרִי תַנָּאי אִו תְּרִי אֲמוּרָאִי דִּפְלִיגִי וְלֹא אִיתַמַּר הֵילִכְתָּא לֹא כִמַּר וְלֹא כִמַּר וְסוּגִיָּא דְּעֵלְמָא כְּכַד מִיַּיִיָּהוּ וְאִזִּיל הֵאִי וְעַצֵּד כֹּאִידֵךְ מֶה שְׁעָשֵׂה עֲשׂוֹי וּמִשְׁלַם מִצִּיתוֹ: **בתננ' אין שוחטין.** דְּלֵמָא מִשּׁוּם אֲגֵרָא קִשְׂרִי לִיָּה: **אֲלֵא אִם כֵּן הִיָּה מוֹמַחַה**

ליה. דפטור מלשלם משום דטועה בדבר משנה חוזר דתנן נטילה האם שלה כשרה: אין שוחטין על פיו. דאיכא למימר בשביל שבר שנטל חמוריו:

מסורת הש"ס

(א) ד"ה [כ:], (ב) צ"ק.ק.ק: סנהדרין ו. [ג:]. (א) [גריסא: ה"ה"ש לריבס], (ד) סנהדרין [ג:]. (א) סנהדרין [ג:], (ו) [של בית מנחם כך אחת בסנהדרין [ג:]. ועי' מו"ס' לקמן מ. ד"ה צשיין], (ו) [שאלמ], (ח) סנהדרין [ג:]. [ג:], (ט) [בסנהדרין [ג:]. לימא מינות רבי טרפון וע"ש וגם נמשנה שבתמעות], (י) [ש [ג:], (כ) גבי מחללת צ"ק, (ל) במומו צ"ק, (מ) [וע"ש מו"ס' חולין מד: ד"ה וכו'], (נ) [לא ע"כ וכו"צ צ"ק,

הגהות הב"ח

(א) במשנה רבי טרפון פטור תחת שאתה מומחה: (ב) רש"י ד"ה דטלהו וכו' ומיחו במזמין וכו' דמשתנין:

מוסף רש"י

שנשא ונתן ביד. נטל ניד ממוון מה הנמנע וישלם לתובע שרצו לו משכונן. שרידה לו משכונן. לתובע מן הנמנע ויחיה הדין את טלה ואמר לו פטור אתה ונטל המשכונן מיד המלוה והחזירו לוה (סנהדרין ג:.) וכו"צ [צ"ק שם], דאנע בהו שרץ. שפלא לישאל לפניו על דבר הספק טעלה לו טטהוהיו ואמר לו הדין טמאות הן ונטל שרץ והשליך עליהם שלא יהא עוד ספק בדבר וכן לא היו אלא טטהוהיו (סנהדרין שם) להחזיק בדביו (צ"ק שם), שעירבין עם פירותיו. נטל הדין לפירות טמאים ועירבן עם שאר פירות האילם שהאילו והיו ליה עושה מעשה צדיק ומזיק (שם) ומלאך טעסע והרי ככל טמא (סנהדרין שם), האם שלה. בית הדין ונקול טרפסחא ושלמותות ונלע"ז מטריל"ה (סנהדרין ג:.) ואמר תרדוס הרופא. מפני שאמר חורוס הרופא, אין פרה ברי. לפי שטעות הן ואין רוצין שיהיו מליות במקומות אחרים, וקא חזין דמתקיימות (שם), הלכה חמורך טרפון. כלומר לרץ אפי למכור את חמוריו ולהחזיר פרה לנעלים (שם).

רבינו גרשום (המשך)

דאמרינן דמשלם דמי בשר בול: מ"ט. להאי מחצה: דזה בהמה גסה מפסידו הרבה הילכך משלם הרבה מחצה: וזה, בהמה דקה דהפסדה מועט דארינה גדולה כ"כ משלם רביעי: אי הפסדה מועט לשלם לפוס ססירה. כלומר מחצה מההוא מועט ומאי שנא רביעי: לא משום קנס מגדלי בהמה דקה. דאסור לגדל בהמה דקה בא"י ומסקינן דהאי כבור של בהמות כהן הוא והוא גידל בהבמה דקה: ואם היה מומחה. לריבם דלא טעה אלא בשקול הדעת פטור מלשלם: דדאין דינא דגרמי. ב"ב בפרק הגזול עציים. והאי גזרם בדבורו לאבר ממוון: שנשא ונתן ביד. שנטל בידים מזה ונתן לזה. ואי גזרם הוא אלא גזול: כגון שהיה לנתבע משכונן בידו של תובע ונטלו הימנו ונתנו לזה: דאנע בהו שרץ. בידים: טיהר את הטמא. כגון שנטל פירות טמאין ואמר טהורין הן ועירבין בפירות חבורו דקא עבר בידים דהפסיד פירותיו: האם. בית ולד שלה: והאכילה לכלבים: דאמר דטרפה היא: הלכה חמורך טרפון. כלומר הפסדת חמורך. כלומר שתרפע לו חמורך תחת פרותו שהפסדתו: ותיפוקל

יח אמי פ"ג מהלכות בכורות הלכה ו סמנ עשין ריח טושיע ייד סימן יב שפ"ק ג: יב ב ג מ"י פ"ו מהל' סנהדרין הל' ג טושיע" ח"מ כ"ה ספ"ק ג: ד [מ"י פ"ח מהל' שמיטה הל' כה טושיע י"ד כ"ה מה ספ"י א:]

ב ה מ"י פ"ו מהל' סנהדרין הלכה ג טושיע" ח"מ כ"ה ספ"ק ג:

כא ו מ"י פ"ג מהלכות בכורות הלכה ז סמנ עשין רי טושיע י"ד סימן שיב ספ"ק א:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רביע וכו' אלא תקנת חכמים בעלמא הוא. ע"כ כן ע"כ מ"ה תמרת:

שיטה מקובצת

[א] תנה אמר ר' יוחנן שתי: ס על חיבות וישראל מביטו רשעין קל למעלה ללחורות כי ראו למחוק: [ב] הכל: וישראל מביטו. תנא: [ג] את. עיין ב"ק (דף